

Cetinje, 26. februar 2026.

Premijerno predstavljena knjiga o Arseniju Boljeviću

Knjiga „Arsenije Boljević, Crnogorac na slovačkom nebu”, autora Nenada Stevovića i Srđe Martinovića, predstavljena je u Multimedijalnoj sali Ministarstva kulture i medija na Cetinju.

O djelu posvećenom ratnom pilotu Arseniju Boljeviću, učesniku i borcu u Slovačkom narodnom ustanku tokom Drugog svjetskog rata, pored autora govorili su general Dragutin Dakić, akademik Branko Baletić, pilot Radomir Janjušević i u ime izdavača Mihal Spevak, predsjednik „Crnogorsko slovačkog prijateljstva” koji je istakao da ovaj istraživački poduhvat snažno doprinosi produbljivanju veza, međusobnog razumijevanja i saradnje između Crne Gore i Slovačke.

Prema riječima generala u penziji Dragutina Dakića, bivšeg načelnika Generalštaba vojske Crne Gore, Arsenije Boljević je iza sebe ostavio djelo koje je nadživjelo vrijeme, a njegova odanost otadžbini i danas je uzor mladim generacijama pilota. „Zato ova knjiga nije samo istorijski zapis, ona nosi poruku da se granice pomjeraju hrabrošću, da se čast ne izgovara već živi, da dužnost nije teret već izbor. Narod koji pamti svoje časne ljude čuva i sopstveni identitet. Upravo zato Arso Boljević nije samo ime istorije, on je svjetionik hrabrosti, časti i predanosti. Trajna poruka svima nama da se danas možemo rukovoditi istim vrijednostima”, rekao je Dakić.

Akademik Branko Baletić, jugoslovenski i crnogorski filmski reditelj, je istakao da je ova knjiga zapravo sjajan podsjetnik na veze između dvije prijateljske države, ali je i podsjetnik na zaboravljene ljude. Prema njegovim riječima, rad na ovoj knjizi trebao bi da pokrene odnos prema našim herojima, a ne da „mjesecima pričamo gdje se nalazi odbjegli spomenik jednog od najvećih koljača u istoriji ovoga kraja... Ko priča o admiralu Baroviću, ko priča o čestitom Đuroviću?... Ova knjiga bi nam mogla pomoći da se glas te Crne Gore čuje, jer smo zaokupljeni sudbinama nekih ljudi koji ne zaslužuju ni pomen”.

Radomir Janjušević, pilot sa decenijskim iskustvom u javnom vazдушnom prostoru, pozvao je autore da se u okviru svog istraživačkog angažmana ne zaustave na ovoj knjizi i naglasio: „Materijal o životu i sudbinama mnogih sličnih znanih i neznanih junaka sa ovakvim obiljem dokumenata arhivskog i porodičnog porijekla i sa načinom njegovog prikazivanja je prava dragocjenost za sve poštovaoce i ljubitelje istorije i one koji i dalje smatraju da iz nje treba učiti o budućnosti”.

Autor Srđa Martinović: „Večeras smo okupljeni oko jedne vrijednosti – vrijednosti koja život znači. Srećan sam jer je i večeras dokaz da nas još ima koji se znaju sabrati oko ljudi velikih djela kakav je pukovnik Arsenije Boljević zasigurno bio... Nije birao ni mjesto, ni vrijeme, već ideju koju je stegonosno sljedovao. Nije bježao od rata, već je bježao da bi se borio i u ratu bio. Danas se Arso vraća kući, tu gdje je oduvijek i volio biti”.

Autor Nenad Stevović je ovu istraživačku studiju označio kao doprinos autora borbi sjećanja protiv zaborava, važnoj borbi za očuvanje sadašnje, ali i buduće Crne Gore. „Kolektivni zaborav je naš najveći, unutrašnji neprijatelj kojeg sami produkujemo. Ako zaboravimo teške trenutke, nesreće i stradanja iz naše istorije, u budućnosti ćemo ih ponovo doživjeti. Isto tako, ako zaboravimo svijetle trenutke, slavne događaje, dostignuća, istaknute i pregaoce, neko drugi će nam ih uzeti, a svjedoci smo da se to događa”, istakao je Stevović.

Zamjenica ambasadorke Slovačke u Crnoj Gori, Martina Poikansova Nedbalova, izrazila je zahvalnost autorima na interesovanju za slovačku istoriju, dok je prisutne u ime bratstva Boljevića pozdravio Željko Boljević, unuk pilota Arsenija Boljevića.

Moderatorka je bila Jana Krivokapić, u muzičkom dijelu programa nastupila je flautistkinja Žana Lekić, a organizator događaja bila je JU Narodna biblioteka i čitaonica „Njegoš” sa Cetinja.

Knjiga „Arsenije Boljević, Crnogorac na slovačkom nebu” je štampana dvojezično, na crnogorskom i slovačkom jeziku i izašla je u izdanju „Crnogorskog identiteta” sa Cetinja i „Crnogorsko slovačkog prijateljstva” iz Podgorice.

